

Bestuurlijk opdrachtgever F. Roduner

Datum 27 augustus 2021

1. Aanleiding

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet beschikken alle gemeenten over een omgevingsplan van rechtswege. De datum van inwerkingtreding staat vooralsnog op 1 juli 2022. Vanaf dat moment moet de gemeente meteen het omgevingsplan kunnen wijzigen om zo nieuwe initiatieven mogelijk te maken of andere beleidswijzigingen door te voeren. Dit vergt een goede voorbereiding.

Tijdelijk karakter omgevingsplan van rechtswege

Het tijdelijk omgevingsplan is een samenvoeging van alle huidige bestemmingsplannen, beheersverordeningen en de bruidsschat*. Het omgevingsplan van rechtswege heeft een tijdelijk karakter. Het tijdelijke omgevingsplan moet voor eind 2029 vervangen zijn door een nieuw omgevingsplan, dat voldoet aan alle eisen van de Omgevingswet.

Aanpak nieuw omgevingsplan

De raad is met informatienota's (o.a. [2021/89583](#)) en sessies geïnformeerd over de aanpak om het omgevingsplan gefaseerd te wijzigen via drie sporen. Hieronder worden de sporen toegelicht.

- In spoor 1 worden de regels uit het tijdelijk omgevingsplan, de onherroepelijke projectbesluiten en de regels over de fysieke leefomgeving uit lokale verordeningen** integraal vastgelegd in het nieuwe omgevingsplan. Dit vormt de beleidsneutrale basis van het nieuwe omgevingsplan.
- In spoor 2 worden de stedelijke ontwikkelingen vastgelegd in het omgevingsplan. Deze ontwikkelingen volgen hun eigen planning en procedure aan de hand van het Haarlems Ruimtelijk Planproces, eventueel parallel lopend aan spoor 1.
- In spoor 3 worden de beleidskaders en programma's voortkomend uit de Omgevingsvisie verwerkt in het nieuwe omgevingsplan.

*Bruidsschat: voormalige rijksregels uit het Activiteitenbesluit, Bouwbesluit en het Besluit omgevingsrecht.

** De regels uit lokale verordeningen worden met een separate procedure in het omgevingsplan verwerkt binnen spoor 1 en zijn geen onderdeel van dit project.

De gemeente Haarlem is gestart met de voorbereiding van spoor 1. Binnen spoor 1 wordt een aantal fases doorlopen. In de eerste fase worden de ruimtelijke regels uit de bestemmingsplannen voor het eerste deelgebied, Haarlem – Centrum samengevoegd en wordt de bruidsschat voor heel Haarlem verwerkt.

2. Probleemstelling

Geen ervaring met wijzigen omgevingsplan en Omgevingswet

Als de Omgevingswet in werking treedt moet de gemeente het omgevingsplan meteen kunnen wijzigen om nieuwe initiatieven mogelijk te maken of beleidswijzigingen door te voeren.

Vanzelfsprekend heeft de gemeente tot op heden nog weinig tot geen ervaring met het wijzigen

van het omgevingsplan en de mogelijkheden en eisen die de wet biedt dan wel stelt. Voor het maken en publiceren van het omgevingsplan is nieuwe software aangeschaft. De komende maanden wordt deze software nog verder ontwikkeld, maar kan en moet al gebruikt worden om mee te oefenen en te testen.

Tweedeling omgevingsplan: korte overgangperiode gewenst

Het wijzigen van het tijdelijke omgevingsplan is mogelijk tot eind 2029. Met het doorvoeren van wijzigingen ontstaat feitelijk een tweedeling in het omgevingsplan. Een deel van het omgevingsplan bestaat nog uit een opeenstapeling van oude regelgeving en bijbehorende digitale standaarden. De gewijzigde delen zijn logisch geordend en voldoen wel aan de nieuwe wetgeving. Deze tweedeling komt de raadpleegbaarheid en de kwaliteit van het omgevingsplan niet ten goede. Dit bemoeilijkt onder meer de plantoetsing en vergunningverlening voor professionele gebruikers en gaat ten koste van de dienstverlening aan burgers, instanties en bedrijven.

Iedereen is gebaat bij een overzichtelijk en helder toetsingskader, dat voldoet aan de digitale vereisten van de Omgevingswet. Het is belangrijk de overgangperiode zo kort mogelijk te houden en het nieuwe Omgevingsplan, voor zover mogelijk, sneller vast te stellen dan wettelijk is vereist.

Fasering noodzakelijk

Het wijzigen naar het nieuwe omgevingsplan kan echter niet in een keer voor het gehele grondgebied van Haarlem plaatsvinden. Dit is te complex en vergt te veel werk. Zo zijn er gezamenlijk al meer dan 180 bestemmingsplannen, beheersverordeningen en projectbesluiten te verwerken. De bruidsschat bestaat uit 600 regels. Daar komen de regels uit de lokale verordeningen nog bij. Er moet ervaring worden opgedaan met de nieuwe wetgeving. Processen, rollen en taken binnen de gemeentelijke organisatie moeten opnieuw worden belegd, uitgewerkt en vastgelegd. Daar komt bij dat een deel van de wetgeving, het digitale stelsel omgevingswet (DSO) en daarmee ook de software voor het wijzigen van het omgevingsplan nog volop in ontwikkeling is. Fasering is om die reden noodzakelijk.

3. Doel

Het eerste doel is de gemeente bij inwerkingtreding van de omgevingswet gereed te laten zijn het tijdelijk omgevingsplan te kunnen wijzigen, wanneer daar aanleiding toe bestaat. Hiervoor is het noodzakelijk dat:

- de gemeentelijke organisatie zich voorbereidt en vooruitlopend ervaring opdoet met het wijzigen van het omgevingsplan.
- een eenduidige en in praktijk werkbare procesbeschrijving wordt uitgewerkt en vastgelegd voor het wijzigen van het omgevingsplan, waarmee alle lokale regels over de fysieke leefomgeving binnen het grondgebied van de gemeente efficiënt kunnen worden gewijzigd binnen de kaders van de Omgevingswet.

Het tweede doel is de overgangperiode naar het omgevingsplan nieuwe stijl zo kort mogelijk te houden. Hierbij wordt gestreefd om in 2025 met spoor 1 gereed te zijn. Vaststelling van het omgevingsplan Haarlem – Centrum / de bruidsschat staat gepland voor eind 2022. (Zie verder onder 7. Proces en planning)

4. Resultaat

Het eerste resultaat is een gewijzigd omgevingsplan dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet onderverdeeld naar:

1. *Ruimtelijke regels*

- geharmoniseerde regels voor het deelgebied Haarlem – Centrum, gebaseerd op de bouw- en gebruiksmogelijkheden uit de bestemmingsplannen, beheersverordeningen, uitwerkingsplannen en wijzigingsplannen die zijn opgegaan in het tijdelijk deel van het omgevingsplan en de projectbesluiten (omgevingsvergunningen). De regels voor Haarlem – Centrum vormen een standaard voor de regels in andere deelgebieden.
- regels gesteld aan ‘activiteiten’ voor (een gedeelte van) het grondgebied.

2. *Bruidsschat (voormalige rijksregels uit het Activiteitenbesluit, Bouwbesluit en het Besluit omgevingsrecht).*

De regels uit de Bruidsschat zijn getoetst aan de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Behoudens beperkte afgewogen aanpassingen zijn deze regels overgezet van het tijdelijk deel naar het gehele grondgebied van Haarlem.

3. *Toelichting omgevingsplan*

De toelichting van het omgevingsplan zal met name een korte onderbouwing bevatten van regels of groepen van regels eventueel met een digitale verwijzing naar relevante beleidsstukken.

4. *Digitale eisen*

- Het omgevingsplan is gepubliceerd via de Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen (LVBB).
- Het omgevingsplan voldoet aan de nieuwe publicatiestandaarden de Standaard officiële publicaties (STOP) en Toepassingsprofielen (TPOD)

Het tweede resultaat is een aan de praktijk getoetste procesbeschrijving ‘wijzigen van het omgevingsplan’ voor de ambtelijke organisatie, gebaseerd op de modelprocesomschrijving beschikbaar gesteld op Gemma -online (landelijke standaard VNG), aangepast aan de Haarlemse situatie.

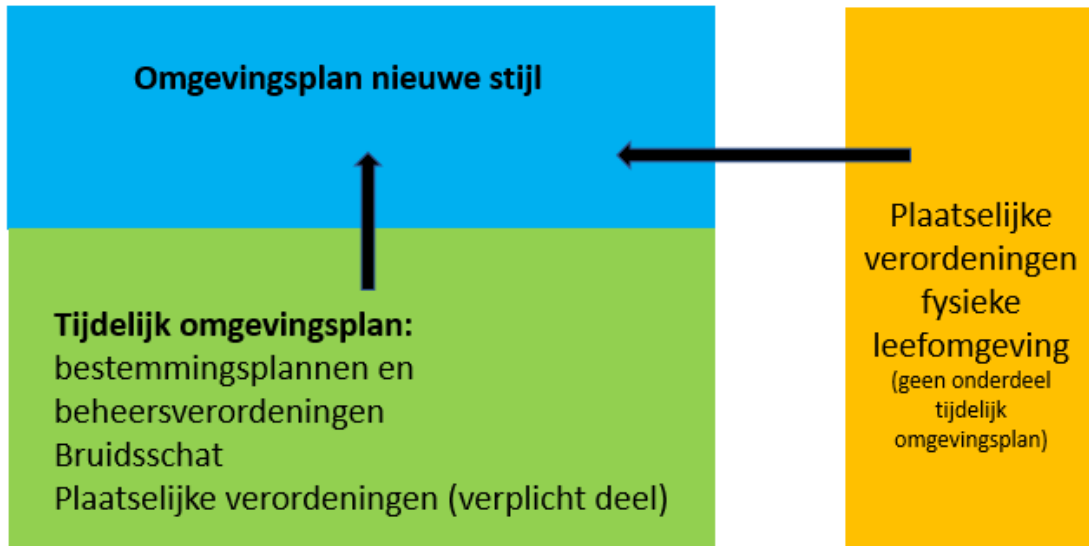
5. Uitgangspunten en randvoorwaarden

Voor het wijzigen van het omgevingsplan Haarlem - Centrum gelden de volgende randvoorwaarden en uitgangspunten. De randvoorwaarden en uitgangspunten gelden in beginsel ook voor de deelgebieden Centraal Stedelijk gebied en Stedelijk gebied. Voor deze deelgebieden worden geen aparte startnotities opgesteld.

1. Randvoorwaarden

1. Tijdelijke omgevingsplan van rechtswege is het vertrekpunt

De inwerkingtreding van de Omgevingswet en daarmee het omgevingsplan van rechtswege is het vertrekpunt van waaruit het omgevingsplan voor het centrum gewijzigd wordt.

Afbeelding transitie naar omgevingsplan nieuwe stijl

Dit tijdelijke omgevingsplan bestaat uit:

- Ruimtelijke regels uit de vigerende bestemmingsplannen en beheersverordeningen.
- De bruidsschat, bestaande uit ongeveer 600 regels uit het huidige Activiteitenbesluit, Bouwbesluit en het Besluit omgevingsrecht.
- Plaatselijke verordeningen (verplicht deel). Haarlem heeft geen verordeningen binnen deze categorie.

De regels over de fysieke leefomgeving uit gemeentelijke verordeningen, die geen deel uitmaken van het tijdelijke omgevingsplan, worden in één of meerdere tranches in het omgevingsplan vastgelegd. Dit betreft een separate wijziging van het omgevingsplan binnen spoor 1 en maakt geen deel uit van dit project.

2. vereisten Omgevingswet

Wijziging van het omgevingsplan vindt plaats conform de eisen van de Omgevingswet en bijbehorende regelgeving (zie korte toelichting relevante AMvB's op pagina 13).

Instructieregels Rijk en provincie

- Rijk en provincies kunnen gemeenten instructies geven over de inhoud of motivering van een omgevingsplan (*Artikel 2.22 e.v. Omgevingswet*). Het gewijzigde deel van het plan moet voldoen aan de instructieregels uit hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en aan de provinciale instructieregels uit de omgevingsverordening.

Digitale vereisten

- De wijziging van het omgevingsplan moet voldoen aan de nieuwe publicatiestandaarden de [Standaard officiële publicaties \(STOP\)](#) en [Toepassingsprofielen \(TPOD\)](#).
- De wijziging van het omgevingsplan wordt beschikbaar gesteld via de [Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen \(LVBB\)](#).

Uitgangspunten omgevingsplan Haarlem – Centrum

1. rechtszekerheid is de norm

Bij het maken van het omgevingsplan zullen in het kader van rechtszekerheid bestaande rechten worden gerespecteerd. Dit voorkomt ook het risico van nadeelcompensatie (planschade).

2. concrete normen voor de maatvoering in plaats van open normen

De Omgevingswet biedt de mogelijkheid te werken met open normen. Met open normen worden na te streven doelen geformuleerd in plaats van concrete afgebakende voorschriften. Zo kan meer flexibiliteit en afwegingsruimte worden gecreëerd. Het centrum is wat betreft bebouwing grotendeels uitontwikkeld. Daarnaast bevat het centrum veel cultuurhistorische waarden. Dit pleit ervoor om concrete maatvoeringsvoorschriften in plaats van open normen in het omgevingsplan op te nemen. Het biedt iedereen duidelijkheid wat wel en niet mag en voorziet daarmee in de behoefte van rechtszekerheid. Ook is het een goede manier om de cultuurhistorische waarden te behouden. De bouw- en maatvoeringsvoorschriften worden geharmoniseerd en zullen in materiële zin gelijk blijven aan de standaardregelingen voor de huidige bestemmingsplannen.

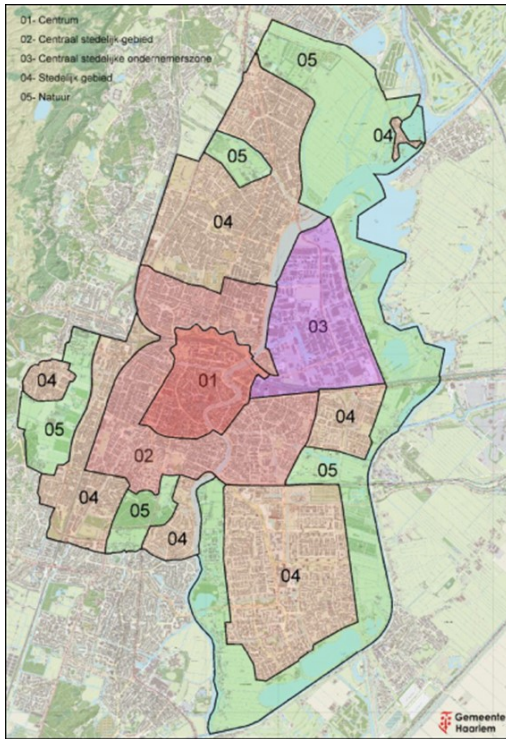
3. werken met dynamische verwijzingen

In het omgevingsplan wordt een aantal regels opgenomen waarvan de uitleg bij de uitoefening van een daarbij aangegeven bevoegdheid, afhankelijk wordt gesteld van beleidsregels. Een voorbeeld hiervan dat al in bestemmingsplannen wordt toegepast, is de dynamische verwijzing naar de beleidsregels parkeren. In het omgevingsplan zullen in ieder geval dynamische verwijzingen naar de Nota Ruimtelijke kwaliteit en Nota Dak worden opgenomen.

4. fasering spoor 1 per deelgebied

In spoor 1 wordt de bestaande regelgeving uit het tijdelijk omgevingsplan integraal en gefaseerd vastgelegd in het omgevingsplan nieuwe stijl. Nieuwe ontwikkelingen en beleidsvoornemens vallen onder spoor 2 en worden in beginsel niet meegenomen. De regels uit de bestemmingsplannen en beheersverordeningen worden per deelgebied uitgewerkt. Het grondgebied van Haarlem is opgedeeld in vijf deelgebieden: Centrum (01), Centraal stedelijk gebied (02), Centraal stedelijke ondernemerszone (03), Stedelijk gebied (04) en Natuur (05).

Hierbij is ruwweg aangesloten bij de gebiedsindeling van de Structuurvisie Openbare Ruimte (SOR). De bestaande bestemmingsplangrenzen zijn leidend bij het bepalen van de deelgebieden. Voor de goede orde, de deelgebieden hebben voor het omgevingsplan geen officiële status. Het is een middel om het omgevingsplan op te bouwen. Wanneer het omgevingsplan in spoor 1 klaar is, zijn er geen deelgebieden meer maar één omgevingsplan Haarlem.

Kaart deelgebieden

*Uitsnede plangebied Haarlem – Centrum**

5. plangebied inclusief Spaarnesprong

Het omgevingsplan Haarlem – Centrum bevat de volgende grote plangebieden, waarbij de grenzen worden gevormd door de buitengrenzen van desbetreffende plannen:

- Bestemmingsplan Nieuwstad
- Bestemmingsplan Oude Stad
- Bestemmingsplan Bakenes
- Bestemmingsplan Papentorenvest (Spaarnesprong)
- Bestemmingsplan Burgwal
- Bestemmingsplan Vijfhoek / Heiliglanden-De Kamp
- Bestemmingsplan Koninginnebuurt
- Bestemmingsplan Koninginnebuurt, partiële herziening 2014

*Plangrenscorrectie: op de kaart staat de NedTrain-locatie aangegeven binnen het plangebied (01). Deze locatie behoort echter tot het plangebied Centraal stedelijke ondernemerszone (03).

Omgevingsplan Spaarnesprong

Ter voorbereiding op de Omgevingswet is de gemeente middels een [startnotitie](#) d.d. 19 september 2019 gestart met de procedure voor het opstellen van een Omgevingsplan (bestemmingsplan met verbrede reikwijdte) voor het gebied Spaarnesprong. Na vaststelling van de startnotitie is begonnen met een uitgebreid participatietraject. Met het inhoudelijk opstellen van het plan was nog niet begonnen. Vanuit oogpunt van doelmatigheid wordt de Spaarnesprong toegevoegd aan het Omgevingsplan Haarlem – Centrum. De uitgangspunten uit de startnotitie en uitkomsten van het participatietraject worden meegenomen in de verdere procedure (zie nota 2021/174622).

Facet- en postzegelbestemmingsplannen en omgevingsvergunningen

Het plangebied bevat nog enkele facet- en postzegelbestemmingsplannen en omgevingsvergunningen waarmee is afgeweken van het bestemmingsplan. Naast de facetbestemmingsplannen worden alleen de onherroepelijke postzegelplannen en onherroepelijke omgevingsvergunningen meegenomen.

Ontwikkelingen binnen het plangebied

Binnen het plangebied zijn diverse ontwikkelingen voorzien of inmiddels gestart. Dit geldt met name in het gebied Spaarnesprong. Bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen in procedure mogen onder het overgangsrecht worden afgerond. Pas als deze plannen en vergunningen onherroepelijk geworden zijn, worden ze binnen spoor 1 aan het nieuwe omgevingsplan toegevoegd. Voor een aantal ontwikkellocaties ontbreekt een actueel ruimtelijk kader. Deze locaties worden opgepakt binnen spoor 2 conform uitgangspunt 1.

Ontwikkellocaties binnen Spaarnesprong

Concreet betekenen dit het volgende voor de ontwikkelingen in de Spaarnesprong:

- Het bestemmingsplan voor De Fietsznfabriek en het bestemmingsplan gecoördineerd met de omgevingsvergunning De Koepel, zijn nog in procedure. Deze locaties worden vooralsnog buiten het plangebied gelaten en op een later moment aan het omgevingsplan nieuwe stijl toegevoegd.
- De ontwikkeling van het Dantumaterrein, en de Drijfriemenfabriek zijn formeel nog niet gestart. Voor deze locaties is een niet-actuele uitwerkingsverplichting van kracht. Het zelfde geldt voor het parkeerterrein aan Oudeweg 2b, waar de beheersverordening NedTrain van kracht is. Ook deze locaties worden buiten het plangebied gelaten en op een later moment aan het omgevingsplan nieuwe stijl toegevoegd.
- De NedTrainlocaties aan de Gedempte Oostersingelgracht zijn deel van het bedrijventerrein Waarderpolder en worden meegenomen bij de wijziging van het omgevingsplan Centraal stedelijke ondernemerszone (gebied Waarderpolder)
- De overige ontwikkelingen op bovenstaand kaartje worden consoliderend opgenomen.

6. recent vastgesteld beleid in het omgevingsplan

Recent vastgesteld beleid met regels voor de fysieke leefomgeving geven wij, voor zover mogelijk, een plek in het omgevingsplan. Voorbeelden hiervan zijn (delen van) de Richtlijn Duurzaam Bouwen en de Nota Kaders en instrumenten sociale huur en middensegment. Voor zover mogelijk wordt het initiatiefvoorstel zonne-energie bij monumenten en beschermd stadsgezicht in Haarlem in het omgevingsplan ingepast.

Uitgangspunten Bruidsschat

1. bruidsschat overnemen

Vanaf het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet kan de gemeente bruidsschatbepalingen van het omgevingsplan wijzigen en laten vervallen. Het gaat namelijk om regelgeving die niet meer van het Rijk is. De enige beperking is dat er in de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bepaalde eisen staan waaraan de inhoud van het omgevingsplan moeten voldoen.

De bruidsschat bestaat uit de volgende onderdelen:

- begrippen (hoofdstuk 1).
- voorrangsbepalingen en overgangsrecht (afdeling 22.1)
- regels over bouwwerken, open erven en terreinen (afdeling 22.2)
- regels over milieubelastende activiteiten (afdeling 22.3)
- regels over aanleggen of wijzigen van wegen of spoorwegen zonder geluidproductieplafond (afdeling 22.4).
- regels over gemeentelijke omgevingsvergunningen (afdeling 22.5)

Voor deze punten wordt uitgezocht of ze passen binnen het omgevingsplan. Hierbij moet rekening worden gehouden met de bestaande regels op deze gebieden binnen de gemeente. Waar deze niet overeenstemmen met de bestaande regels, wordt bekeken of de bruidsschatregels aangepast moeten worden.

De bruidsschat wordt in een keer voor het gehele grondgebied in het omgevingsplan opgenomen.

Uitgangspunten procesbeschrijving ‘Wijzigen Omgevingsplan’

Voor het opstellen van een procesbeschrijving voor het wijzigen van het omgevingsplan wordt gebruikgemaakt van de modelprocesomschrijving beschikbaar gesteld op Gemma -online (landelijke standaard VNG). Deze procesbeschrijving wordt op onderdelen aangepast aan de Haarlemse situatie.

6. Risicoanalyse

1. Tweedeling omgevingsplan leidt tot kwaliteitsverlies dienstverlening

Onder de probleemstelling is dit punt al toegelicht. De beheersmaatregel is om niet de volledige wettelijke termijn te gebruiken (tot 31 dec 2029) om het tijdelijk omgevingsplan te wijzigen, maar de overgangsfase relatief zo kort mogelijk te houden conform deze startnotitie.

2. *De software voor het maken en publiceren van het omgevingsplan is nog volop in ontwikkeling.* Onder meer kinderziektes in het systeem en het vertraagd beschikbaar zijn van bepaalde functionaliteiten kan van invloed zijn op de inhoud en de planning van het te wijzigen deel van het omgevingsplan. De gemeente en de softwareleverancier zijn hierbij in hoge mate afhankelijk van landelijke ontwikkelingen.

7. Proces en planning

Proces wijzigen omgevingsplan op hoofdlijnen tot aan vaststelling:

1. BenW legt de startnotitie ter vaststelling voor aan de gemeenteraad
2. De commissie ontwikkeling adviseert de raad over vaststelling van de startnotitie
3. De raad besluit over vaststelling van de startnotitie
4. De conceptontwerp-wijziging van het omgevingsplan wordt opgesteld
5. Participatie en vooroverleg
6. De ontwerp wijziging van het omgevingsplan wordt opgesteld
7. BenW besluit tot vrijgeven ontwerp wijziging omgevingsplan voor zienswijzen
8. De commissie ontwikkeling bespreekt de ontwerp wijziging voorafgaand aan de terinzagelegging
9. De zienswijzen worden verwerkt
10. BenW legt de wijziging van het omgevingsplan ter vaststelling voor aan de gemeenteraad
11. De commissie ontwikkeling adviseert de raad over vaststelling
12. De raad besluit over vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan

De planning per fase voor het omgevingsplan Haarlem – Centrum / de bruidsschat is globaal als volgt:

Fase	Product	Bevoegdheid	Planning
Vorbereidingsfase	• Startnotitie Haarlem – Centrum / Bruidsschat	• Raad	Q4 2021
Ontwerpfase	• Ontwerp wijziging omgevingsplan	• B&W	Q1- Q2 2022
Vaststellingsfase	• Wijzigen Omgevingsplan	• Raad	Q3 - Q4 2022
Inwerkingtreding			Q4 2022

De planning voor de deelgebieden is globaal als volgt:

Gebied	Planning start deelgebieden spoor 1
Centrum	Gestart
Centraal Stedelijk Gebied	Q1 - Q2 2022
Centraal stedelijke ondernemerszone	Q4 2022 - Q1 2023
Stedelijk Gebied	Q3 - Q4 2023
Natuur	Q1 – Q2 2024

8. Participatie en inspraak

Haarlem gaat per gebied aan de slag met het actualiseren van de omgevingsplannen. Ieder spoor vraagt om een andere manier van communiceren en om een andere vorm van participatie. Per spoor gaan we kijken wanneer we wat gaan inzetten. Voor een omgevingsplan geldt de verplichting tot participatie.

Omgevingsbesluit, artikel 10.2: motiveringsplicht vroegtijdige publieksparticipatie omgevingsplan

1. Bij de kennisgeving van het voornemen om een omgevingsplan vast te stellen, bedoeld in artikel 16.29 van de wet, wordt aangegeven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding worden betrokken.
2. Bij het vaststellen van een omgevingsplan wordt aangegeven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten daarvan zijn.
3. Bij het vaststellen van een omgevingsplan wordt aangegeven in hoeverre aan de beleidsregels over het betrekken van burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen is voldaan.

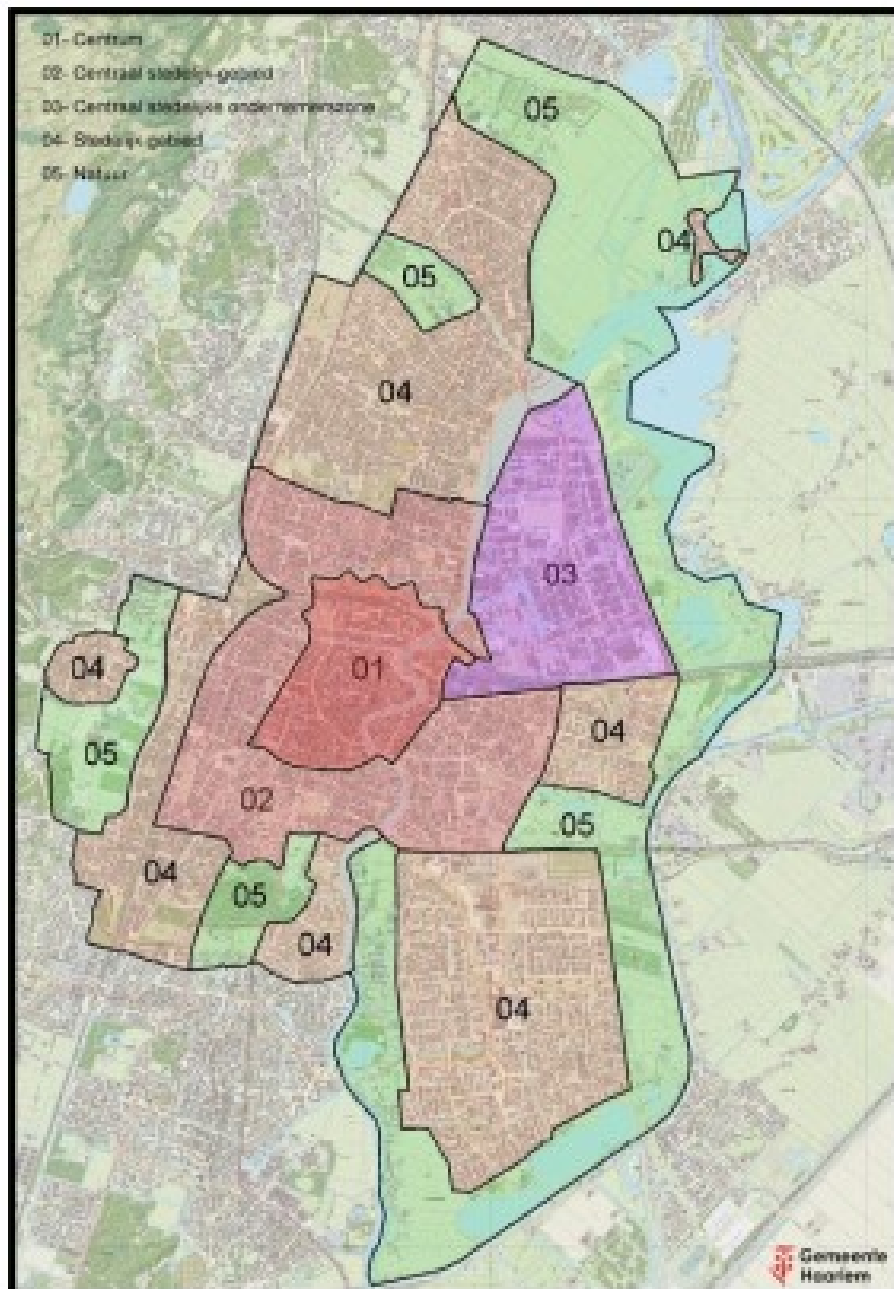
Binnen Spoor 1 brengen we alle bestaande regelgeving samen van het centrum gebied en de bruidsschat. Er worden geen nieuwe regels toegevoegd waar nog geen participatie voor heeft plaatsgevonden.

Voor Spoor 1 kiezen we daarom vooral voor het informeren van de stad. Dat doen we door bij de verplichte kennisgeving te informeren hoe we het omgevingsplan gaan actualiseren de komende jaren. Met onze vaste ketenpartners zoals de Omgevingsdienst IJmond, werken we al samen aan het omgevingsplan. Middelen die worden ingezet zijn de [gemeentelijke website](#), de nieuwsbrief, sociale media en de andere vaste (verplichte) kanalen.

9. Bijlagen

Overzichtskaart deelgebieden die worden omgezet naar het omgevingsplan nieuwe stijl binnen spoor 1

Relevante Wet- en regelgeving:

Wet

- De Omgevingswet: deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:
 - a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en
 - b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's)

- Omgevingsbesluit: regelt onder meer welke procedures gelden en welk bestuursorgaan het bevoegd gezag is om een omgevingsvergunning te verlenen.
- Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl): beschrijft hoe overheden regels moeten opstellen en welke regels dat zijn.
- Besluit activiteiten leefomgeving (Bal): staan de algemene regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving. Bijvoorbeeld de regels voor de exploitant van een tankstation.
- Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl): staan regels over bouwen, verbouwen en gebruiken van bouwwerken. De regels gaan onder andere over veiligheid, gezondheid, en duurzaamheid.

Overig

- Bruidsschat: Onder de Omgevingswet verhuist een aantal regels van het Rijk naar gemeenten en waterschappen. Het Rijk zorgt er met het Invoeringsbesluit voor dat deze regels automatisch in het omgevingsplan komen. Dit heet de 'bruidsschat'. De bruidsschat bestaat uit ongeveer 600 regels uit het huidige Activiteitenbesluit, Bouwbesluit en het Besluit omgevingsrecht.
- Provinciale omgevingsverordening: bevat alle provinciale regels voor de fysieke leefomgeving.